

OBRRTNI VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRTI

IN ZAŠČITO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE

»OBRTNI VESTNIK«, SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE, IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTEVILKA DIN 2.— // ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10. IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DOPISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISI SE NE VRACAJO. // PRISPEVKI SE NE HONORIRAJO. //

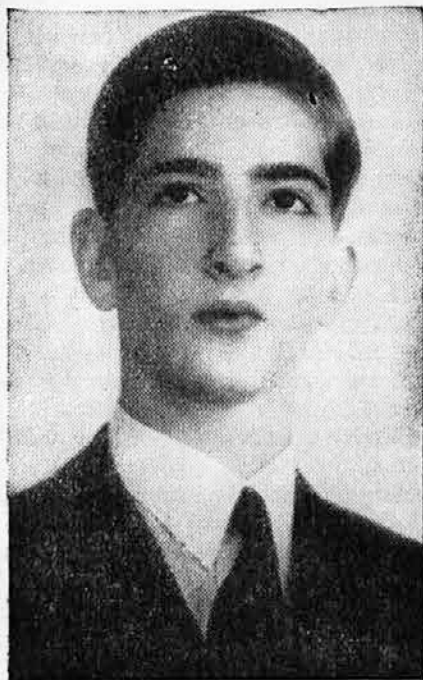
»OBRTNI VESTNIK« PRINASA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRTNIH ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER NAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRTNIŠKEGA SVETA. // UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KRALJA PETRA TRG 8. TELEFON 35-23. // PONATISI DOVOLJENI // Z NAVEDBO VIRA. // OGLASI IN MALI OGLASI PO STALNEM CENIKU. //

XXIII. LETNIK

V LJUBLJANI, 6. SEPTEMBRA 1940.

Štev. 14—15

Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II.

Na današnji dan je izpolnil Nj. Veličanstvo kralj Peter II. sedemnajsto leto. Čeprav je to razmeroma kratka življenjska pot, je naš mladi kralj že okusil breme šestih težkih in napornih let, kot mladoletni kralj po tragični izgubi Velikega Očeta. Še samo eno leto in mladi kralj bo prevzel vso kraljevsko oblast v svoje roke, ko se bo istčasno znašel pred težkimi dolžnostmi in velikimi odgovornostmi, ki so v zvezi z vladanjem kraljevine Jugoslavije. Rojstni dan Nj. Veličanstva kralja Petra II. je jugoslovanski nacionalni praznik. Je pa tudi simbol velikega spomina na kralja Uedinitelja, čigar mučeniška smrt je ustvarila v narodovi duši še plemenitejšo ljubezen do mladoletnega Sina — Kralja.

Zato današnji rojstni dan našega kralja, bolj ko kdaj prej, doživlja z veliko radostjo ves jugoslovanski narod, ki vidi v svojem mladem kralju posebljeno srečnejšo svojo bodočnost.

Po končani srednješolski izobrazbi se je ista razširila na visokošolske in vojne študije. V kratkem času do svoje polnoletnosti mora mladi kralj obvladati vse, kar je potrebno poveljarstvu države. Vojaški izobrazbi mladega kralja se posveča največja pažnja. Nj. Veličanstvo se udeležuje tudi v praktičnih vežbah na terenu. Od pričetka oktobra lanskega leta nosi kralj tudi vojaško uniformo — uniformo gojenca vojne akademije. Z izvanredno voljo in ljubeznijo se posveča mladi kralj vojaškim vedam in že sedaj kaže lepe rezultate.

O visokoškolskem študiju Nj. Veličanstva Kralja odloča majhno število elitnih univerzitetnih profesorjev. To leto je kralj preštediral privatno pravo, obče državno pravo, zgodovino diplomacije in narodno ekonomijo. Z velikim interesom se zanima za zgodovino politike države. Seznanja se tudi z osnovnimi načeli organizacije narodnega gospodarstva in z mehanizmom ekonomskega življenja. Poleg juridičnih in vojaških ved se naš kralj izpopolnjuje tudi v narodnem jeziku in književnosti, tujih jezikih, prav tako pa ne zanemara tudi potrebne znanja iz anatomije, medicine, higijene itd. Vsa visoka izobrazba Nj. Veličanstva se izvaja kar najvestneje po določenem načrtu, ki nudi

Zaposlitev tujcev v našem gospodarstvu

Zadnji hrvatski delavski zbor je iznesel resolucijo, v kateri je postavljena dolga vrsta zahtev, ki se tičejo najaktualnejših socialnih problemov v državi. Na prvem mestu v tej resoluciji je zahteva, da se odpuste vsi inozemski delavci katerekoli narodnosti, v kolikor isti ne živijo v naši državi že dalj ko 15 let.

Iz dejstva, da je v resoluciji postavljena ta zahteva na prvo mesto, moramo sklepati, da je pri nas še vedno veliko število tujih delavcev, ki jemljejo mesta in službe, ki bi jih naši domačini kot nezaposlene delavne moči lahko opravljali sami. Že večkrat so naše gospodarske zbornice načele vprašanje revizije vseh izdanih dovoljenj za delo inozemcev v naši državi. Tudi resolucije obrtnih zbornic in obrtnih odsekov skupnih zbornic so iznašale pritožbe obrtniških združenj, da je v industrijskih podjetjih zaposlenih preveč tujcev. Ti tujci odjedajo kruh domačim strokovnim delavcem in pomočnikom, ki prično vsled nezaposlenosti nelegalno opravljati razne obrti in s tem ustvarjajo drugi problem, ki je znan pod imenom šušmarstvo. Že nešteto krat je bilo naglašeno, da se vprašanje odstranitve tujcev iz industrijskih podjetij mora rešiti in se naj na njih mesta sprejmejo domače kvalificirane delavne moči v prvi vrsti zaposleni obrtniški pomočniki, saj je to vprašanje življenjskega pomena za obrtniški stan in od velike važnosti za vse naše narodno gospodarstvo.

Obstojajo sicer gotove mere kakor tudi postopek, po katerem zaposlitev inozemskih delavcev ni tako lahka. Pravilnik o zaposlitvi tujih delavcev od 24. 10. 1925. kakor tudi uredba o zaposlitvi tujih delavcev od 30. junija 1935. sta izdelana na načelu, da tuj državljani ne sme biti zaposlen v naši državi brez predhodnega dovoljenja. Tako dovoljenje si mora tuj državljani s posebno prošnjo izposlovati.

Po pravilniku iz leta 1925. so se zaslislale tudi gospodarske zbornice pri reševanju vsake prošnje za dovoljenje zaposlitve inozemcev. Zbornice so

nade, da se bodo dobri rezultati dosegli v teku letošnjega leta. Napram svoji Vzvišeni Materi je kralj Peter vzgleden sin. Med Kraljico-Materjo in Kraljem-Sinom obstoja resnično globoko prijateljstvo osnovano na ljubezni in spoštovanju.

V našem kmečkem narodu ne najdemo globljega in pobožnejšega čustva, kot je čustvo ljubezni in spoštovanja sina do matere. Ta rasna odlika in tradicija diči v največji meri tudi našega kralja. Iz vse njegove osebe diha moč duhovnega zdravja. V siju njegovih oči, v njegovih mislih in čustvih, v njegovih dejanjih in vsem njegovem obnašanju se izraža nekaj več kot deček. V njem se že pojavlja osebnost kralja, ki se postopoma in čvrsto gradi na široko zasnovani, zdravi in pravi življenjski poti. In tako postaja naš mladi kralj z dneva v dan in vse bolj nada in ponos svoje države in svojega naroda. Kot dijaka in vojaka lahko stavimo mladega kralja vsakomur za vzgled. Pri njem je opaziti silno razvit čut dolžnosti. Odličen uspeh, ki ga kaže v šoli je

postopale rigorozno in so dale svoj pristanek samo in edino v takih slučajih, kadar je to bilo v interesu dviga strokovne usposobljenosti in izpopolnjevanju delavnih metod v gotovih obrtnih strokah.

Nova uredba o zaposlitvi inozemskih delavnih moči iz leta 1935. vsebuje tudi uredbu, da se dovoljenje o zaposlitvi inozemskih delavnih moči daje in podaljšuje le pod pogojem, da se poleg inozemcev usposobijo tudi domačini za isto vrsto dela. To je vsekako najvažnejša odredba. Če že mora biti vsled pomanjkanja strokovnih delavnih moči zaposlen tujec, potem je naša prva dolžnost, da se pri njem izuči v dotični stroki naš domačin, ki bo tekom časa toliko izvežban, da bo lahko zamenjal tujca. Naravno je in v praksi se to le preveč opaža, da tujci-strokovnjaki ljubosumno čuvajo svoje znanje in sposobnosti ter si prizadevajo iste zadržati kar najdalj za sebe. To je tudi povsem razumljivo, ker se pač vsak bori za svojo eksistenco, kakor se pač more in zna. Prav vsled tega dejstva bi morali energično poseči v ta problem in najti način, kako bi se v takih slučajih po najuspešnejši poti usposobili naši domači ljudje za dotični strokovni posel. V državi je mnogo takih konkretnih slučajev, ki bi jih bilo treba vzeti resno v pretres. Veliko industrijsko podjetje, ki izdeluje obutev je nedavno tega zaprosilo za dovoljenje zaposlitve tujih delavnih moči in to v svojstvu inštruktorjev za sledeča dela: pletenje obutve vseh vrst, za kalkulacijo izdelane obutve, izdelavo eksport obutve, tehnično in administrativno kalkulacijo, eksportno knjigovodstvo, izdelavo kreme, barv in lakov, izdelavo gumijastih igračk, za pakiranje, slikarstvo, novinarstvo, trgovca eksporta za južno Afriko itd.

Našli smo te »strokovnjake« odnosno »inštruktorje«, kateri so zaprosili za dovoljenje nadaljnje zaposlitve pri nas. Pri tem pa se moramo vprašati, če v naši državi res nimamo ljudi, ki bi se mogli porabiti za našeta dela. Imamo nešteto brezposelnih

rezultat njegovega načrtnega dela, točnosti in rednosti. Mehanika, fizika, motorji, zrakoplovi, radiotelegrafija so predmeti živega zanimanja mladega Kralja. Po svojih dosedanjih uspehih v delu kaže mladi kralj Peter konstruktivno praktičnega duha, ki zna istočasno združiti koristno z lepim in praktično z naprednim.

Mladi kralj ima odličen spomin in ljubi duhovitosti. V odgovorih je kratak, sam zaupa počasi, a tuje zaupanje zna ceniti in čuvati. Njegovi postopki so vedno plod samostojnega razmišljanja in brez dvoma je, da se bo tudi v poznejših letih v prvi vrsti oziral na lastno sodo. Mladi kralj je dober tovariš in to v dvoru, na planinah, na morju, v šotorih pri delu, športu ali igri. On se smatra enakopravnega člana zajednice, je tovariš, ki ne zameri, pa tudi prijatelj, ki ni domišljav.

Rojstni dan našega mladega Kralja je najprimernejši dan, da v sebi obnovimo veliko dolžnost in odgovornost napram svojemu kralju in napram nam samim.

Važnejši članki v današnji številki

Obrtniki in današnja draginja

Zaposlitev tujcev v našem gospodarstvu

Uredba o službenih odnosih vojaških vpoklicancev

čevljarskih pomočnikov, a pravtako tudi veliko število čevljarskih mojstrov životari iz dneva v dan. Ali res rabijo v naši državi inozemca kot inštruktorja za slikarstvo in novinarstvo. Ali nimamo dovoljno števila in telektualcev in šolanih ljudi, ki se razumejo in to še celo prav dobro na industrijsko reklamo, slikarstvo in novinarstvo?

Za imenovane inštruktorje in strokovnjake je zaprošeno torej podaljšanje dovoljenja zaposlitve pri nas in ker se ta prošnja obnavlja, pomeni to, da se poleg teh tujcev še vedno niso usposobili domačini za iste vrste dela. Bilo bi zares zanimivo zvedeti za vzroke, zakaj so nam ti tujci še vedno tako neobhodno potrebni in zakaj se ne zamenjajo z našimi domačini. Take prošnje bi se moralo z vso natančnostjo preiskati in energično odbiti. Mogoče bi potem številni čevljarski pomočniki, ki danes iščejo na vse strani zaposlitve končno vendarle našli delo v obrtu, katerega so se izučili. Sigurno bi se v tovarni pri veliki delitvi dela hitro znašli v svojem odmerjenem delu in ga tudi uspešno obvladali.

Mišljenja smo, da je treba problem zaposlitve tujih delavnih moči v naši državi v najrazličnejših industrijskih podjetjih energično rešiti.

Obrtništvo željno pričakuje rešitve tega problema, saj bi mnogi nezaposleni obrtniški pomočniki našli sebi primerno zaposlitev v tovarnah, kar bi imelo za posledico, da bi se skrčilo ogromno število šušmarjev. V tem kratkem članku smo prikazali en konkretni slučaj, ki kaže, da obstojajo možnosti preprečitve nadaljnega zaposlovanja tujih delavnih moči v naši državi, ker takih strokovnjakov tudi pri nas lahko kaj hitro najdemo med našim domačim ljudstvom.

Sreča, napredek in boljša bodočnost našega naroda zavisijo od složnega sodelovanja kralja in naroda in njihove medsebojne skladnosti in dopolnjevanja.

Prihodnje leto na današnji dan postane mladi kralj Peter polnoleten in bo prevzel kraljevsko oblast v svoje roke. Čut odgovornosti je zelo razvit pri mladem kralju, zato se hoče kar najbolj pripraviti za službo svojemu narodu in za dolžnosti narodnega kralja. V naši državi nikdar noben vladar v tako mladih letih ni bil postavljen pred tako težke dolžnosti in pred tolikšne odgovornosti. Na svoja mlada ramena bo prevzel veliko državo in ves narod, ki se mora duhovno še bolj ujediniti in dvigniti nad vsakdanje plemenske borbe pri delu za dobrobit zajednice in zboljšanje občin narodnih interesov; pri vsem pa se mora v nas vseh močnejše izkristalizirati zavest, da razni deli našega naroda s svojimi imeni, velikimi tradicijami in močmi naprednih stremljenj edini morejo ustvariti srečno, močno in veliko Jugoslavijo.

Obrtniki in današnja draginja

Noben sloj dandanes ne občuti današnje draginje težje kot obrtniki. Pri tem stanu so dela zaradi pomanjkanja surovin in mrtvih kreditov od strani tovarn padla za polovico, a ponekod še več v primeri s prejšnjimi leti.

Ko na eni strani pada gospodarska delavnost, ki naj bi omogočila obrtnikom življenje, opazamo na drugi strani naglo dviganje cen raznim predmetom, ki služijo za izvrševanje njihovega poklica. Tako stanje je skoro nevzdržno in se vprašujemo, kje in kakšen naj bo izhod iz tega položaja, ki bi ne imel za posledico velike škode tako za poedince kakor tudi za vse obrtnike, izdelovalce in kupce.

Veliko je število obrtov, ki so sezonski in čez leto predelavajo surovine v obrtniške izdelke za jesensko sezono. Ti obrti pa nimajo toliko delavcev, da bi v času sezone mogli zadostiti potrebam te sezone, ki traja le po par mesecev. Sezonski obrti niso v stanu pripraviti odnosno izdelati vseh izdelkov za jesen, ker more obrtnik kupiti surovine le za gotov denar, kar pa mu je spričo današnjih prilik nemogoče. Znano je namreč, da se dandanes dobavljajo surovine na hudo nepraktičen način, ker se blago pošilja le proti plačilu. Obrtnik mora najprej plačati ceno, ki je naznačena na dobavnici in šele potem prejme pošiljko. Na ta način mu ni niti omogočeno, da bi videl takoj, kar je plačal, niti ne ve, ali je odposlano blago dobro, točno po naročilu itd. Na ta način je odstranjeno tisto zaupanje, ki je vladalo in ki bi moralo vladati tudi danes med dobavitelji surovin, tovarnami in gosti na eni ter obrtniki na drugi strani.

Spričo teh dejstev se nam vsiljuje vprašanje, kako bo naše obrtništvo v tej dobi stalno naraščajoče draginje preživelo sebe in svoje številne družine. Upoštevati je treba namreč okolnost, da naš obrtnik do danes še ne spada med tako zvane moderne ljudi, ki živijo brez otrok. On je v tem pogledu še starokopiten, to je oče s polno hišo otrok, ki jih vzgaja in usposablja za gospodarsko življenje. Zato mu gre tudi vsa čast. Veliko je število obrtnikov, ki delajo sami v krogu svojih družin. Zlasti pri teh je opaziti pomanjkanje dela in v zvezi s tem tudi zasluska, čeravno sami temu niso niti najmanj krivi. Oni hočejo delati in se trudijo, da bi obdržali svoje odjemalce ter jim ustregli s svojimi izdelki, ker vedo, da je le v delu njihova rešitev. Čestokrat pa je prav tem malim obrtnikom radi pomanjkanja surovin ter gori omenjenega otežkočenega dobavljanja blaga onemogočeno nadaljnje delo. Pri vsem tem pa vemo, da je naša država bogata na surovinah in, da kljub temu njihove cene iz dneva v dan znatno rastejo ter so slične cenam surovin, ki jih mora država uvažati iz inozemstva in do katerih se danes težko pride. Cene surovinam se vsak dan dvigajo in v kolikor iste rasejo v toliko njihova kvaliteta pada, tako da se na ta način cena dviga dvakrat, a nikjer ni nikogar, ki bi to kontroliral. Obrtniške ustanove so bile vedno med prvimi, ki so pozdravile vsak odlok, ki so ga merodajni činitelji izdali v pogledu olajšanja težke situacije. Na žalost pa se cene do danes še vedno ne prestopajo dvigajo in se prav občutno čuti pomanjkanje gotovih surovin in živil.

V vseh resolucijah se je že nešteto krat poudarjalo, koliko naša država in z njo vse prebivalstvo trpi od kartelov. Pričakovali smo, da se bo vsaj v sedanjem težkem času izdala uredba o prepovedi kartelov kot škodljivih tako za kupca kot za manjše in srednje gospodarske sloje, v katere spadamo tudi obrtniki. Od kartelov imajo koristi samo velekapitalisti, ki so delničarji kartelnih društev. Najprej poskrbe, da ustanove delniško družbo ter računajo, kako bi se izognili točnemu in pravilno odmerjenemu plačevanju

državnih davkov in ostalih javnih dajatev, ki bi bile v skladu z njihovimi dohodki, potem sklepajo kartelne dogovore z drugimi delniškimi družbami, da bi preprečili medsebojno konkurenco in si ustvarijo svobodno pot za določanje cen svojega blaga. Na ta način zaslužijo ogromne, nedovoljene zaslužke na škodo države in srednjih gospodarskih slojev. Ti so tisti, ki danes povzročajo stanje draginje in prepričani smo, da nobena uredba ne bo zaustavila dviganja cen, dokler bodo obstojali karteli. V tem težkem in resnem času se vsakdo trudi zlasti pa še srednji sloj, da po svojih močeh pomaga državi. Naša dolžnost je, da pomagamo domovini v njenih težkih dneh in da smo mi s svojo pomočjo tudi sicer vedno na razpolago, dočim se za tiste, ki sede na denarju kaj takega po večini ne more reči. Mnogi obrtniki leta in leta delajo in garajo pošteno, pa ostanejo vedno le reveži, medtem ko oni drugi brez muk in truda postanejo čez noč milijonarji. Da je temu res tako, ni treba mnogo dokazovati. Pogledati je treba namreč samo, kdo je v zadnjem letu ali bolje rečeno od lanskega septembra pokupil vse razpoložljive zgradbe, podjetja itd. Ali je to morda last zavednih nacionalistov širrom naše lepe domovine? Ali nimajo vsega tega v rokah oni »drugi« katerim je domovina povsod, da se le dobro zasluži.

Obrtniki smo bili vedno nacionalno zavedni in smo vedno tudi ljubili svojo domovino. Od nje nismo nikdar zahtevali, da nam kaj da odnosno pokloni. Edino kar danes zahtevamo od nje pa je, da nam kot svojim otrokom da dela ter nas zaščiti pred tistimi, ki nam jemljejo ugled in vse, kar smo kot vestni ljudje prihranili in prigarali. Medtem ko mi delamo noč in dan za borni zaslužek 10 do 15%, da preživimo otroke, ki so nade države, oni »drugi« brez težjega dela delajo dobiček in grabijo ogromne milijone. Iz tega se jasno vidi, kje leži vzrok današnje draginje in kdo jo ustvarja.

Nam obrtnikom ne more nihče očitati, da nismo državi pomagali, kadar ji je pomoč bila potrebna ali da ji nismo dali tega, kar je od nas zahtevala.

Reorganizacija obrtniških združenj

Dne 16. avgusta t. l. je Zbornica za TOI v Ljubljani izdala okrožnico na vsa obrtniška združenja v Sloveniji, v kateri jim sporoča, da je prejela razpis kraljeve banske uprave z dne 2. 8. 1940., VIII. št. 1436/17, ki navaja, da je reorganizacija obrtnih združenj na pritožni stopnji za prvi del zaključena. Vložene pritožbe so bile doslej odklonjene z delno spremembo v litijskem srezu, kjer se združenja komasirajo s sedežem v Litiji. Za področje Št. Vid nad Ljubljano se je pridržala odločitev po predlogu, da se osnuje kolektivno združenje za štiri sosednje občine namesto sedanjega strokovnega združenja istotam.

I. Nerešene in poznejši odločitvi so se pridržale pritožbe združene mesarjev in klobasičarjev v Ljubljani, za ljubljansko okolico v Ljubljani, Kranju, Kamniku, Zagorju, Novem mestu, Celju in Mariboru, združenj pekov v Ljubljani, Celju in Mariboru in Združenja brivcev, frizerjev in kozmetikov v Ljubljani. O vseh imenovanih se bo odločilo kasneje. O predlogu, da se spojita skupni združenji obrtnikov na Bledu in Jesenicah, je kraljeva banska uprava iz formalnih razlogov prepustila odločitev zbornici kot prvi instanci, ki je že izdala tozadevno odločbo.

V svojem gori citiranem razpisu k. banska uprava nadalje odreja sledeče: »Ker odločitev o preostalih pritožbah ne more več bistveno izpremeniti izvršene komasacije združenj, izvoli Zbornica odrediti, da se pravomočno odločbe brez odlaganja izvrše. Kolikor bi

Vse žrtve v korist celokupnosti smo rade volje prenašali in v tem pravcu hočemo nadaljevati tudi v bodoče; ali sedaj, ko se nahajamo v tako težkem položaju, zahtevamo s polno pravico, da nas država vzame v zaščito in da naredi tej draginji konec, v kolikor ji te današnje svetovne prilike še dopuščajo. Da se odpravijo krivice in ne dopuščajo gorostasnosti, ko pri nekom najdeš v vsej hiši komaj pol kg sladkorja ali moke, dočim pri drugem cele zaloge vreč sladkorja, moke, kave in drugih živil ter na vagone drv in premoga. Te druge bi se pač moralo najstrožje kaznovati, ne pa tiste male obrtnike n. pr. peke in mesarje, ki zaradi občutne draginje natehtajo pri kg blaga 2 do 3 grame manj mesa ali kruha itd. Žal je resnica, da se v vsaki nepriliki spretno znajdejo kapitalisti, kadar gre za njihove interese pa čeprav na škodo vseh ostalih slojev. Kljub obstoječim predpisom o prometu in o prodaji živil in surovin se tudi danes njihov promet izvaja tako kot to prija poedincem brez ozira na to, da-li se postopa po predpisih ali ne.

Takim brezvestnim ljudem bi se morale naložiti največje kazni, ker prav ti so tisti, ki so v stanu izigravati vse, kadar se govori o njihovem dobičku. Prav zaradi njihove pohlepnosti po denarju je tako hudo otežkočena dobava surovin. Vprašati se moramo, kaj bo na jesen in zimo, če se je treba že sedaj boriti za ta material. Kako bomo takrat dobili vsaj to, kar je najpotrebnejše. Cene pa kljub temu rastejo in so skoraj vsako uro večje. Zaradi tega se ustvarja nezdravo, normalno ozračje, tako na trgu s surovinami kot na ostalih tržiščih. Obrtnik si ne more nabaviti dovoljne količine najpotrebnejših surovin in je prisiljen kupovati blago z dneva v dan sproti seveda po rastoči ceni. Radi tega s strahom pričakuje naslednji dan, ker ne ve, ali mu bo sploh mogoče jutri še obdržati obrt. Kot primer naj nam služijo propadi držav v zadnji vojni, ki so imele ljudi razdeljene v dva razreda — revni sloj in kapitalisti. Srednji sloj, v katerega spadajo tudi obrtniki je bil in bo vedno steber države, ki ga je treba čuvati!

Zato apeliramo na merodajna mesta da o tem vprašanju vodijo računa in čim prej najdejo pot in način, kako bi se rešilo vprašanje draginje in preskrbe obrtnikov s surovinami, najpotrebnejšimi živili in kurjavo.

bila potrebna prična pomoč prvostopnih upravnih oblasti zaradi prenosa poslov likvidiranih združenj na nove organizacije, se sočasno dajejo navodila tem oblastvom radi pravilne izvedbe zaprosila.

II. Pravomočno ukinjena so bodisi iz razloga, ker ni bilo proti odlogu o ukinitvi pritožbe, odnosno da pritožba ni bila pravočasno vložena, bodisi da jo je k. banska uprava končno veljavno zavrnila naslednja združenja:

1. Združenje fotografov za dravsko banovino v Ljubljani,

Naročnikom

„Obrtnega Vestnika“

Če poedinci le enkrat ne prejmejo redno časopisa, pošljejo takoj redakciji ostre opomine. Med tem je danes minilo že 8 mesecev tekočega leta, a je ogromno število onih ki za svoj stanovski tisk niso dali še prebite pare. Oni mirno prejemajo in čitajo list, a plačati ga nečejo. Vprašamo take tovariše, ali je to častno in tovariško in ali se taki smejo šteti med ponosne člane naše obrtniške stanovske skupnosti. Izpolnite svojo dolžnost še danes in nakažite naročnino na spodnji naslov!

2. Združenje usnarjev za dravsko banovino v Ljubljani,
3. Združenje knjigovezov v Ljubljani,
4. Združenje urarjev, zlatarjev, optikov itd. v Ljubljani,
5. Združenje slaščičarjev in medicarjev v Ljubljani,
6. Združenje tapetnikov in sorodnih strok v Ljubljani,
7. Združenje kleparskih in instalaterskih mojstrov v Ljubljani,
8. Združenje kovinarjev v Ljubljani,
9. Združenje slikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani,
10. Združenje sedlarjev v Ljubljani,
11. Združenje mizarjev v Ljubljani,
12. Združenje ključavničarskih mojstrov v Ljubljani,
13. Skupno združenje obrtnikov na Vrhniki,
14. Združenje mlinarjev in žagarjev v Kranju,
15. Združenje krojačev in krojačic v Kranju,
16. Združenje čevljarjev v Trzinu,
17. Združenje krojačev in krojačic v Škofji Loki,
18. Skupno združenje obrtnikov v Gorenji vasi nad Škofjo Loko,
19. Skupno združenje obrtnikov v Železnikih,
20. Združenje čevljarjev v Radovljici,
21. Združenje krojačev in krojačic na Jesenicah,
21. Skupno združenje obrtnikov v Dobu pri Domžalah,
23. Skupno združenje obrtnikov v Vel. Laščah,
24. Skupno združenje obrtnikov v Ribnici,
25. Skupno združenje obrtnikov v Žireh,
26. Skupno združenje obrtnikov v Ložu,
27. Združenje obrtnikov oblačilnih strok za sodni okraj Cerknica in Lož pri Rakeku,
28. Skupno združenje obrtnikov v Stični, ki se pa ne priključi Skupnemu združenju obrtnikov v Ljubljani, temveč v Litiji (dosedaj v Zagorju),
29. Združenje čevljarjev v Zagorju,
30. Združenje kovinarjev v Litiji,
31. Združenje krojačev in krojačic v Zagorju,
32. Združenje mizarjev v Novem mestu,
33. Združenje krojačev in krojačic v Novem mestu,
34. Združenje kovinarjev v Novem mestu,
25. Združenje čevljarjev v Novem mestu,
36. Združenje mlinarjev in žagarjev v Novem mestu,
37. Skupno združenje obrtnikov v Kostanjevici,
38. Združenje čevljarjev v Kostanjevici,
39. Združenje čevljarjev v Žužemberku,
40. Skupno združenje obrtnikov v Mokronogu,
41. Skupno združenje obrtnikov v Račeah,
42. Združenje steklarjev v Celju,
43. Združenje klobučarjev v Celju,
44. Združenje mizarjev v Celju,
45. Združenje kovačev v Celju,
46. Združenje kovinarjev in kolarjev v Celju,
47. Združenje sedlarjev in tapetnikov v Celju,
48. Združenje krojačev in krojačic v Celju,
49. Združenje čevljarjev v Celju,
50. Združenje tesarskih mojstrov v Celju,
51. Združenje krojačev in krojačic v Trbovljah,
52. Združenje čevljarjev v Trbovljah,
53. Združenje mlinarjev in žagarjev v Konjicah,
54. Skupno združenje obrtnikov v Sevnici,
55. Združenje mlinarjev in žagarjev v Sevnici,
56. Združenje mlinarjev in žagarjev v Kozjem,
57. Skupno združenje obrtnikov v Rogški Slatini,
58. Skupno združenje obrtnikov v Rogatcu,
59. Združenje obrtnikov oblačil. strok v Šoštanju,

60. Skupno združenje obrtnikov v Žalcu,
61. Združenje prostih in na dovolilo vezanih obrtov v Žalcu,
62. Združenje obrtnikov oblačil. strok na Vranskem,
63. Združenje prostih obrtov na Gomilskem,
64. Združenje slaščičarjev in medicarjev v Mariboru,
65. Združenje urarjev, zlatarjev itd. v Mariboru,
66. Združenje zidarskih mojstrov v Mariboru,
67. Združenje brivcev frizerjev v Mariboru,
68. Združenje mizarjev v Mariboru,
69. Združenje sodarjev v Mariboru,
70. Združenje slikarjev v Mariboru,
71. Združenje kovačev v Mariboru,
72. Združenje kovinarjev v Mariboru,
73. Skupno združenje obrtnikov v Tezmem pri Mariboru,
74. Združenje mlinarjev in žagarjev v Framu pri Mariboru,
75. Skupno združenje obrtnikov v Mariborju,
76. Skupno združenje obrtnikov v Slovenski Bistrici,
77. Združenje mlinarjev in žagarjev v Zg. Polskavi,
78. Skupno združenje obrtnikov v Št. Lenartu v Slov. goricah,
79. Združenje mlinarjev in žagarjev v Št. Lenartu v Slov. goricah,
80. Združenje krojačev in krojačic v Ptuj,
81. Združenje pekov v Ptuj,
82. Združenje kovinarjev in kolarjev v Ptuj,
83. Združenje mlinarjev in žagarjev v Ptuj,
84. Združenje čevaljarjev v Ptuj,
85. Združenje mizarjev v Ptuj,
86. Skupno združenje obrtnikov v Središču,
87. Združenje obrtnikov lesnih strok v Ljutomeru,
89. Združenje obrtnikov oblačil. strok v Ljutomeru,
90. Združenje kovinarjev in kolarjev v Ljutomeru,
91. Združenje lesnih in kovinarskih strok v Gornji Radgoni,
92. Združenje čevaljarjev v Turnišču.

III. Niso ukinjena in ostajajo z dose-danjim okolišem ali okolišem, ki ga je v svoječasni odredbi zbornica v zvezi z reorganizacijo združenj razširila ali drugače izpremenila, naslednja združenja:

1. Skupno združenje obrtnikov v Ljubljani,
2. Skupno združenje obrtnikov v Kranju,
3. Skupno združenje obrtnikov v Trzinu,
4. Skupno združenje obrtnikov v Škofji Loki,
5. Skupno združenje obrtnikov na Bledu in
6. Skupno združenje obrtnikov na Jesenicah, (katerih spojitve je še v toku)
7. Skupno združenje obrtnikov v Kamniku,
8. Skupno združenje obrtnikov v Kočevju,
9. Skupno združenje obrtnikov v Logatcu,
10. Skupno združenje obrtnikov v Cerkljici,
11. Skupno združenje obrtnikov v Novem mestu,
12. Skupno združenje obrtnikov v Črnomlju,
13. Skupno združenje obrtnikov v Metliki,
14. Skupno združenje obrtnikov na Krškem,
15. Skupno združenje obrtnikov v Celju,
16. Skupno združenje obrtnikov v Laškem,
17. Skupno združenje obrtnikov v Kobjah,
18. Skupno združenje obrtnikov v Brežicah,
19. Skupno združenje obrtnikov v Šmarju pri Jelšah,
20. Skupno združenje obrtnikov v Slovenjem Gradcu,
21. Skupno združenje obrtnikov v Šoštanju,
22. Skupno združenje obrtnikov v Rečici ob Savinji,

23. Skupno združenje obrtnikov v Mariboru,
24. Skupno združenje obrtnikov v Prevaljah,
25. Skupno združenje obrtnikov v Ptuj,
26. Skupno združenje obrtnikov v Ormožu,
27. Skupno združenje obrtnikov v Ljutomeru,
28. Skupno združenje obrtnikov v Gornji Radgoni,
29. Skupno združenje obrtnikov v Murški Soboti,
30. Skupno združenje obrtnikov v Dol. Lendavi,
31. Skupno združenje obrtnikov v Domžalah in
32. Skupno združenje obrtnikov v Zagorju (katerega sedež pa se prenese v Litijsko) ter naslednja strokovna združenja:
 1. Združenje vrtnarjev za dravsko banovino v Ljubljani,
 2. Združenje kamnoseških mojstrov za dravsko banovino v Ljubljani,
 3. Združenje graditeljev za dravsko banovino v Ljubljani,
 4. Združenje zidarskih mojstrov za dravsko banovino v Ljubljani,
 5. Združenje tesarskih mojstrov za dravsko banovino v Ljubljani,
 6. Združenje elektrotehničnih obrtov za dravsko banovino v Ljubljani,
 7. Združenje dimnikarskih mojstrov za dravsko banovino v Ljubljani,
 8. Združenje grafičnih obrtov za dravsko banovino v Ljubljani,
 9. Združenje pletilcev za dravsko banovino v Ljubljani,
 10. Združenje konjačev za dravsko banovino v Ljubljani,

11. Združenje čevaljarjev v Ljubljani,
12. Združenje krojačev in krojačic v Ljubljani,
13. Združenje krojačev in krojačic v Mariboru in
14. Združenje čevaljarskih mojstrov v Mariboru.

Opomba uredništva:

Z ozirom na to, ker še tečejo tožbe poedinah združenj pri upravnem sodišču, se predmetna odločba banske uprave ne more smatrati še kot dokončna.

Mi smo svoje stališče, ki se sklada s stališčem ogromne večine našega obrtništva že v naših prejšnjih številkah označili. Ako se tedaj gre preko te odločno izražene zahteve obrtništva, ne moremo trditi, da bo tako izvedena reorganizacija prinesla zaželjeno korist, ki jo pričakuje naredbodavec. Razumeti pa ne moremo, da se zahteva od ukinjenih združenj njih likvidacija v naprej, ko še pripadajoče skupno združenje ne more prevzeti vseh poslov. Zato ni prav nič čudno, da nastane tak nered v poslovanju najvažnejših in najnujnejših upravnih poslov združenj kakor nam je poznan slučaj v Ljubljani. Tam se je ukinilo 12 združenj, z vso odločnostjo zahtevalo njih likvidacijo v predpisanim roku in kar so združenja tudi izvršila, da bi pa nadaljnje poslovanje prevzelo skupno združenje, o tem se pa ni vodilo računa. Tako je nastal velik zastoj v tekočem poslovanju in članstvo razpuščenih združenj ne more vršiti po zakonu določenih vpisov, oprostitev, in ostalo, kar spada pod nadzor združenja za pomožno osebje. Tak način izvedbe reorganizacije moramo najodločneje grajati!

Učni lokal združenja brivcev in frizerjev v Ljubljani

Združenje brivcev, frizerjev in kozmetikov je v letošnjem poletju opremilo in dogotovilo nov poslovni lokal, kjer se bodo vršili strokovni tečaji in strokovna predavanja ter polagali pomočniški in mojstrski izpiti. Lokal je poleg zadružnih prostorov v Šelenburgovi ul. 6-I. levo kar najmoderneje opremljen in ustreza vsem

zdravil predsednik združenja g. Gjud Aleksander, ki si je priporil za ustanovitev te tako vzorno urejene delavnice nevenljivih zaslug. V svojem pozdravnem govoru je v kratkih obrisih pojasnil nastanek zadružne delavnice, ki je ena prvih te vrste v naši državi. Združenje brivcev, frizerjev in kozmetikov v Ljubljani, ki je v letu 1937.

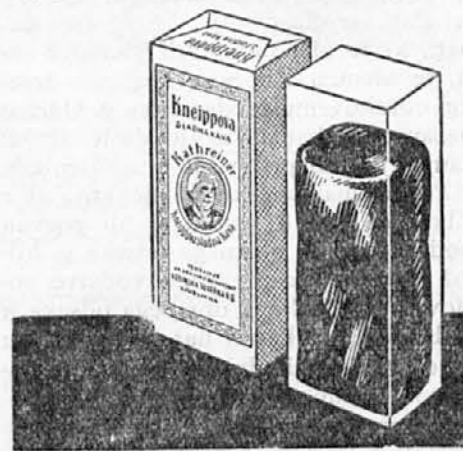

predpisom sodobne higijene. Je to moderna, vzorno urejena brivnica z vso kompletno postrežbo. Električna, plin, topla in mrzla voda, vse najraznovrstnejše frizerske in brivske priprave so na svojem mestu in čakajo na tečajnike in izpitne kandidate. Lokal premore dve najmodernejši nizozemski sušilni kapi, aparat za trajno kodranje z vsem priborom in polno drugih strokovnih pripomočkov in najnovejših pridobitev. V posebnem prostoru poleg glavnega salona sta še dve mizi, namenjeni za umivanje in sušenje las.

K svečani otvoritvi je prišel tudi zastopnik g. bana, načelnik oddelka za trgovino in industrijo g. dr. Trstenjak, ljubljanskega župana je zastopal višji svetnik dr. Arnošt Brilej, Zbornico za TOI pa g. Traven Janko, člani združenja, ves odbor, predsednik damskega kluba g. Podkrajšek Metod, zastopnica članstva ga. Erna Fettich, zastopnik pomočniške organizacije in zastopniki tiska. Zastopniki oblasti in številne tovariše je po-

slovesno praznovala svojo 50-letnico je eno izmed najstarejših obrtniških ustanov Slovenije. Iz skromnih početkov se je tekom dolge dobe 53 let razširilo v mogočno obrtniško organizacijo, ki šteje danes 285 članov. Zanimivo je, da je do leta 1924. združenje štelo 125 članov, od katerih so v Ljubljani samo trije izvrševali tudi damsko frizerstvo. V naslednjih letih, ko je moda s spremembo smeri dala izreden poudarek damskemu frizerstvu se je isto z neverjetno naglico širilo in izpopolnjevalo, tako, da je izpočetka primanjkovalo sposobnih delavnih moči. Dotok vajencev in vajenk se je stalno večal in je danes pri mojstrih v uku nad 100 vajencev in 230 vajenk. Pomožnega osebja pa je danes približno 290 pomočnikov in 200 pomočnic. Ker se je večina mladega naraščaja učila pri starih mojstrih, ki še niso uvedli damskega frizerstva, se to prav občutno pozna tudi pri strokovnem znanju sedanjega naraščaja. Sedanja uprava, ki je v začetku leta 1939. prevzela posle, si je zastavila nalogo, da

3/4 ZAVITKA Kneippove SLADNE KAVE TVORI DRAGOCENI PRAŽENI SLADNI SLADKOR

ta nedostatek čim prej odpravi s tem, da bo svojemu naraščaju, ki se na obrtno nadaljevalni šoli žal izobrazil le teoretično, omogočila v zadnjem učnem letu praktično strokovno izobrazbo na strokovnih tečajih. Prav za te tečaje pa je bilo treba urediti zadružno delavnico. V tej delavnici se bodo odslej vršili tudi pomočniški in mojstrski izpiti. Posebne pohvale pa je vredno dejstvo, da so se vsi izpitni komisarji, ki izhajajo iz vrst mojstrov samih zavezali darovati svoj izpitni honorar v kritje stroškov novega lokala. To dejstvo v polni meri dokazuje, da je združenje na pravi poti, ker se ne plaši žrtve za napredek in procvit svojega stanu.

Zastopnik g. bana načelnik dr. Trstenjak, ki je izročil delavnico svojemu namenu je združenju v imenu bana prisrčno čestital k lepi pridobitvi z željo, naj bi se v njej izobraževal brivski naraščaj v vseh najmodernejših pridobitvah svoje stroke. Združenju so čestitali še zastopnik ljubljanskega župana višji svetnik dr. Brilej, zastopnik Zbornice za TOI g. Traven Janko, v imenu kluba damskih frizerjev njegov predsednik g. Podkrajšek Metod ter delegati pomočniških organizacij in drugi.

Navzoči zastopniki oblasti, ki so z priznanjem hvalili delo zadružne uprave, so združenju obljubili tudi gmotno pomoč.

K čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo ter stavlja delo uprave združenja frizerjev, brivcev in kozmetikov v Ljubljani zlasti pa še nesebično in požrtvovalno prizadevanje njegovega predsednika g. Aleksandra Gjuda, po katerega glavni zaslugi imamo danes v Ljubljani moderno opremljen frizerski salon, ki je edinstven te vrste v državi, v katerem se bodo vršili praktični učni tečaji za izpopolnitev strokovne usposobljenosti učnega naraščaja kakor tudi učnih mojstrov in kjer se bodo polagali pomočniški in mojstrski izpiti iz te stroke vsemu obrtništvu v vzgled.

Razpust Zbornice za TOI v Ljubljani

V začetku avgusta je minister za trgovino in industrijo podpisal odlok o razpustu Zbornice za TOI v Ljubljani. Za komisarja je bil imenovan generalni ravnatelj Kreditnega zavoda v Ljubljani g. Avgust Tosti.

Razpuščena zbornica je bila izvoljena pri volitvah dne 29. novembra 1936, konstituirala pa se je na plenarni seji 18. decembra 1936, ko je bil za predsednika izvoljen g. Ivan Jelačin.

Kakšni so bili pravi razlogi za razpust Zbornice, še ni znano, vendar je verjetno, da je med razlogi za razpust tudi nedelavnost obrtnega odseka, ki ga večina v tem odseku sabotira. Večina v obrtnem odseku je uprizorila borbo za samostojno obrtno zbornico in se ni udeleževala več sej, češ akt o samostojni zbornici je itak že podpisan, kar pa se je pozneje izkazalo za neresnično, ker sploh ni bil stavljen tak predlog. Obrtni odsek Zbornice je bil zaradi izostajanja večine zborničnih članov od sej odsojen na nedelav-

nost. Ukrepi, ki jih je izdal odsekov predsednik g. Ogrin zlasti v zvezi z razpustom številnih obrtniških združenj, pa so izzvali med obrtništvom veliko nezadovoljstvo. Ko pa je bilo na seji dne 7. junija letos prvokrat navzočih dovolj članov, tedaj odsekov predsednik g. Ogrin predlogov ni hotel dati na glasovanje. Po obširni debati, ki je bila na zadnji plenarni seji, je plenum Zbornice soglasno izrekel odsekovemu predsedniku g. Ogrinu nezaupnico, kar dokazuje, da je izgubil zaupanje tudi pri svojih somišljenikih.

Po že znanem sklepu plenarne seje Zbornice dne 8. junija je bil pozvan podpredsednik obrtnega odseka g. Miloš Hohnjec, da prevzame vodstvo poslova in skliče člane obrtnega odseka k redni seji, na kateri naj se razpravlja o reorganizaciji združenj, ki naj se ponovno izvede na način, kot to zahtevajo interesi obrtništvu. Znano je namreč, da je bilo proti razpustu združenj, kot ga je na lastno pest brez vednosti ostalih članov obrtnega odseka izvedel g. Ogrin, vloženih 96 pritožb, kar dovolj zgovorno priča, da je ta reorganizacija zbudila med obrtniki skrajno nezadovoljstvo. Podpredsednik g. Hohnjec je v smislu citiranega sklepa odredil sejo obrtnega odseka za 29. julij, ki pa se ni vršila, ker je Zbornica medtem prejela dopis kr. banske uprave, ki pravi, da sklep plenarne seje Zbornice TOI od 8. junija ni zakonit

in odreja, da se sklicanje seje obrtnega odseka preklicuje, ker ima o tem odločati samo g. Ogrin Ivan. Argumenti, na katere se prepoved opira niso točni in se nam prav čudno zdi, zakaj se ta prepoved ni izvedla v obliki odloka, pač pa le z navadnim dopisom kompetentnega oddelka. Tako je bila onemogočena vsaka nadaljnja pritožba, in zopet sta se prepustili uprava in vodstvo poslova obrtnega odseka kakor tudi Zavoda za PO s privoljenjem najvišje instance človeku, ki je radi svoje samovolje dobil najslabše izpričevalo s soglasno nezaupnico vsega zborničnega sveta. Čudimo se, da je v stanu ena oseba proti volji 20.000 obrtnikov nastopati in pri vsem uživa še zaščito od merodajne oblasti. K sreči je tudi tej krivici napravil konec odlok o razpustu Zbornice, ki je s tega vidika končno le zadel tudi g. Ogrina.

Po zbornični uredbi ima komisar nalogo voditi tekoče posle in mora v 3 mesecih od imenovanja izvršiti volitve. Ker pa je Zbornica razpuščena, pridejo v poštev samo celotne volitve. Pričakovati je, da bodo volitve za Zbornico do konca oktobra.

Dosedanji predsednik Zbornice g. Ivan Jelačin, je že 15. leto vodil zbornico. Pravkar imenovani komisar Zbornice, generalni ravnatelj Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo g. Avgust Tosti pa je tudi prvovrsten poznavalec naših gospodarskih razmer.

uradniških mestih bo treba žrtvovati ne-sposobne ljudi in postaviti na njihovo mesto take moške, ki se bodo zavedali odgovornosti svojega dela in bodo postavljene jim naloge rešili pravično in v najkrajšem času. Le z ukrepi, ki bodo dobro pretehtani in izdani v pravem času ter z doslednim in točnim izvajanjem izdanih ukrepov bomo lahko ustvarili ono zaupanje v upravni aparat, ki je potrebno, če hočemo doseči pripravljenost za velike žrtve.

Z večjim zaupanjem pa mora državna oblast pritegniti k sodelovanju tudi one, ki so prizadeti, zlasti strokovnjake za posamezna strokovna vprašanja, da se ne bodo izdajali ukrepi, ki so pomanjkljivi ali neizvedljivi. Najvišji uradniki v ministrstvih, ki pripravljajo posamezne uredbe, se morajo zavedati velike odgovornosti svojega dela. Izkušnje v zadnjih mesecih so nam pokazale, da ne smemo iskati rešitve za vsako vprašanje le v tem, da se ustanavljajo posebne ustanove z birokratskim aparatom ali da se ustanavljajo posvetovalni odbori, kjer sede zopet uradniki, ki sami potrebujejo strokovnih nasvetov. Izdani ukrepi morajo biti taki, da ne bodo v najkrajšem času potrebne spremembe zaradi pomanjkljivosti ali neizvedljivosti. To pa se da doseči le na podlagi tesnega sodelovanja z vsemi, ki so prizadeti.

Mojster in vajenec

Puberteta (doba spolnega dozorevanja) vpliva v veliki meri na izoblikovanje karakterja. V tem času se posebej posebna pažnja mladini, vsepoved kjer koli to prilike dopuščajo. Radi težkih prilik v našem današnjem gospodarskem življenju je čestokrat onemogočeno, da bi se v naših delavnicah vodila o tem potrebna skrb. Vseeno pa je tudi nam omogočeno, da vsaj do gotove meje vodimo račun o vzgoji zaupane nam obrtne mladine in to prav z ozirom na njen pubertetni razvoj. Mislim namreč na vse ono, kar lahko dobrega storimo za tako mladino. Storitno pa lahko mnogo in tudi zelo mnogo, ako premišljeno postopamo.

Mlad fant se naravno topogledno mnogokrat povsem napačno pouči na raznih krajih, ki so najmanj poklicani za tak pouk. Saj vidimo, da pretežna večina filmov rešuje spolna vprašanja,

ki se prikazujejo na temelju pikantnosti in vzbujanju prav tistih strasti, ki se v takem fantu šele bude. V mnogih ilustracijah in revijah se na račun umetnosti greši prav tako kakor v filmu. Pri vsem tem je za takega fanta dovolj najmanjši povod, da si iz nje izmisli to, kar želi.

V mnogih delavnicah, zlasti med mlajšim delovnim osebjem (pa tudi na žalost pri starejših) se govori o spolnih vprašanjih kar preveč brezobzirno. Naletimo pa tudi na take tipe, ki s perverzno naslado govore o teh stvarih z željo, da razburkajo že itak za to dovzetno mladeniško domišljijo.

Kako to škodljivo vpliva na mlado dušo in kakšne so bolne posledice, vidimo žal v premnogih primerih. Fantova domišljija je prenatrpana s spolnimi slikami, ki so mu bile prikazane z najostudnejšimi izrazi. Tak fant dočela »ponorik«, prične zanemarjati učne obrta, išče družbo starejših ali sebi enakih, s katerimi se lahko o teh stvareh razgovarja ali pa se širokousti o tem, kar je drugod slišal.

Posledica tega pa je, da naenkrat ugotovimo pokvarjenost takega fanta. Komu se običajno pripisuje krivda za to? Po navadi pade taka krivda na starše ali fantovo družbo doma, radi česar se mu zabrani, da se druži s »pokvarjenici«. Največkrat pa se spregleda glavne krivce in malokdo se vpraša, kakšno vzgojo je nudila v tem pogledu obrtnikova delavnica. Vse premalo pažnje obračamo na to. Nihče ga ni posvaril, ko je pohlepno poslušal besedičenje starejših, a vsak ga pozneje graja, da je pokvarjen, ker že »vse« razume. Nihče tudi ne pomisli na to, kako so motile njegovo mlado dušo in slabile voljo do dela razne pornografske slike, ki so jih starejši drug drugemu kazali in pri tem dopustili, da jih je tudi mlad fant kot slučajno od strani videl.

Tu pomaga samo dober nasvet, lep primer in najopreznější razgovor s pametnim in premišljenim tolmačenjem spolnih vprašanj.

Mestni obrtnik

Vsi moramo biti pripravljeni na žrtve

V današnji dobi izrednih razmer, ko so nam zaradi vojnega stanja v Evropi zaprti številni zlasti prekomorska tržišča, kamor smo prej izvažali odnose odkoder smo kupovali potrebne surovine, mora biti naša največja skrb preprečiti vsak zastoj v proizvodnji in gospodarskem življenju. Naiti moramo nova pota za naš izvoz in nove možnosti za oskrbo z neobhodno potrebnimi surovinami. Skrbeti moramo za to, da se stroji ne ustavi, sicer obstoja nevarnost za eksistenco številnih delavskih in drugih družin.

V gospodarskem življenju Evrope je v teku ogromen preobrat, ki zahteva vrsto nujnih ukrepov. Današnje izredne razmere, v katerih živimo, pa nam nalagajo na drugi strani izredna finančna bremena, ki gredo v milijarde. Zato moramo biti vsi pripravljeni na največje žrtve, ne samo za ohranitev nemotenega funkcioniranja našega gospodarskega življenja in eksistence posameznika, temveč enako za ohranitev vseh pridobitev zadnjih dveh desetletij ter za ohranitev in utrditev naše države.

Danes mora vsak posameznik razumeti, da gre za interese nas vseh in da zahteva ta skupni interes žrtve od vsakega brez izjeme. Potreben je duhovni preobrat v vseh družabnih slojih. Podjetnik, obrtnik in trgovec, hišni lastnik in kmet, uradnik in delavec, vsi se morajo zavedati resnosti položaja in vsakdo mora svoje posebne interese podrediti interesu skupnosti. Danes ne sme biti dopuščeno, da bi kdo skušal izkoristiti izredne razmere, da se okoristi ali obogati, še manj pa, da bi skušal žrtve, ki jih od njega zahteva skupnost, odvaliti na druge. Kdor se temu spoznanju upira, le dokazuje, da še ni razumel potreb današnje dobe. Vsi moramo pomagati po svojih močeh, da v svojih vrstah pomagamo utrditi pripravljenost za žrtve.

Prva naloga, ki se nam odpira, je vprašanje draginje in ustalitve cen, ki pa se ne da rešiti brez uvidenosti vsakega posameznika. Podjetnik mora svoje podjetje postaviti v službo splošnosti in mora predvsem skrbeti, da obdrži v teku svoj obrat, ker so od nemotenega obratovanja odvisne številne eksistence. Tudi kmet mora razumeti, da ne sme cen svojim proizvodom poljubno dvigati. Vsi pa moramo skrbeti za to, da pomagamo onim, ki jim današnja doba grozi uničiti eksistenco.

Država mora za svoje ogromne izredne izdatke najti kritje, sicer nas pelje pot v inflacijo, ki nam lahko v kratkem času uniči mnogo onega, kar smo si s težavo zgradili. Vsakdo mora biti danes pripravljen žrtvovati del onega, kar ima, da ne bo izgubil vsega. Marsikdo je v zadnjem letu pri rastočih cenah mnogo zaslužil ali pa je s spretnimi kupčijami dosegel znatne dodatne dobičke. Danes mora računati

s tem, da bo večji del tega izrednega zasluga žrtvoval za skupne interese.

Izredne naloge, ki jih je treba danes nužno rešiti, zahtevajo poleg duhovnega preobrata v vseh slojih prebivalstva, da se vsi podredimo in ustvarimo enotno voljo. Potrebni so dalekosežni ukrepi. Za izvedbo teh nalog ni nikakor potrebno, da bi ustvarjali nove politične sisteme, s čimer bi le po nepotrebnem izgubljali čas. Potrebno je le, da pridejo na prava mesta pravi moški, ki bodo sposobni nekaj ustvariti in izdelati predloge za ukrepe, ki bodo pravični na vse strani, obenem pa dobro premišljeni. Tudi na vodilnih

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

je največji slovenski pupilarnovarni denarni zavod

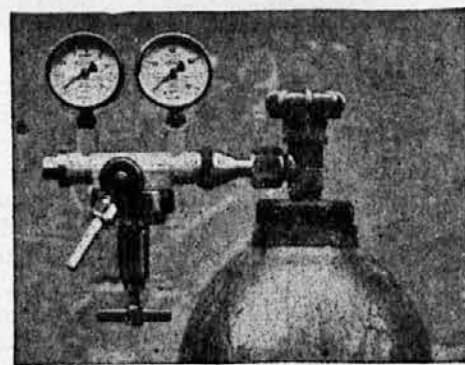
Dovoljuje posojila na menice in vknjižbe

Za vse vloge in obveze hranilnice jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

AGA-RUŠE

ZDRUŽENE JUGOSLOVENSKE TVORNICE
ACETILENA IN OKSIGENA D. D. — RUŠE

REDUČNI VENTIL »AGA-RUŠE« Z NAVZDOL OBRNENIM REGULIRNIM VJAKOM.

dobavlja OBRATNIŠTVU za AVTOGENO VARJENJE najboljši KISIK v jeklenih valjih po 5 in 6 m³, pod pritiskom 150 atm. Ta kisik je popolnoma suh, brez škodljivih primesi ter se dobavlja s čistoto 99%, kar je za tehniko avtogenega varjenja in rezanja izredno velike ekonomske važnosti. Jekleni kisikovi valji se morajo uporabljati le s pomočjo posebnega redučnega ventila, ki mora biti dobro konstruiran in solidno izdelan. Te prednosti ima:

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje **30** let posojila v tekočem računu, proti vknjižbi in poroštvo vsem kredita zmožnim osebam in tveganjem.

Lastna denarna sredstva so znašala 31. dec. 1938
Din 3.255.940.64, varnostni zaklad Din 1.215.350.—
rezervni zaklad Din 1.183.820.—

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6

TELEFON ŠT. 20-30

CENTRALA BEOGRAD
GLAVNA PODRUŽNICA ZAGREB
PODRUŽNICA SARAJEVO

Delniška glavica Din 75.000.000.—
Udeležba države Din 30.000.000.—
Rezervni fond nad Din 5.000.000.—

PODELJUJE

obrnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoče račune in posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev.

SPREJEMA

od vsakogar vloge na hranilne knjižice in tekoče račune po najugodnejšem obrestovanju.

UPRAVLJA

imovina in fonde obrtniških ustanov in organizacij.

IZDAJA

garancijska pisma za licitacije.

IZVRŠUJE

najkulantneje vse ostale bančne posle.

Obrtniki!

V vašem lastnem interesu je, da vse svoje denarne posle izvršujete potom svojega denarnega zavoda!